

Перець

1991 ТРАВЕНЬ №10
ISSN 0132-4462

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

ДОПЕКЛО!

ГОЛОДУВАННЯ ЗА СИСТЕМОЮ

Сьогодні, як ми знаємо, книжковий ажіотаж потроху спадає. Спадає не тому, що зовсім перестали ганятися за літературним дефіцитом, а тому, що в людей грошей поменшало. І тут раптом ця сіренька і досить дороженька книжечка стала бестселером! За нею билися в книжкових магазинах, вишуквалися в чергу до газетних кіосків, запитували у бібліотеках, випрошували почитати у знайомих. Книжечка називається досить скромно — «Лікування голодуванням».

Її автор, мало відомий дієтолог, і гадки не мав, що несподівано заживе такої фантастичної слави. Адже не міг передбачити, що вихід її у світ співпаде з приголомшливою подією — рекордним за всю нашу повоєнну історію підвищенням роздрібних цін.

Його сіренька книжечка раптом стала тією соломинкою, за яку відчайдушно вхопилися збанкрутілі споживачі. Бо ж одне діло просто голодувати внаслідок дорожнечі, а інше — голодувати за системою. А запропонована дієтологом система передбачає поступове відмовлення від м'ясних продуктів, молочних виробів, рибних страв і т. д., і т. п.

Уявіть: спершу ви виключаєте з раціону м'ясо і м'ясопродукти. Зробити це зовсім нескладно. Досить згадати, що кілограм не дуже апетитної вареної ковбаси зараз коштує майже десятку, а зовсім неапетитної напівкопченої — більше двадцятки, а поганенької копченої — більше тридцятки, і те м'ясо чи ті м'ясні вироби в горло не полізуть.

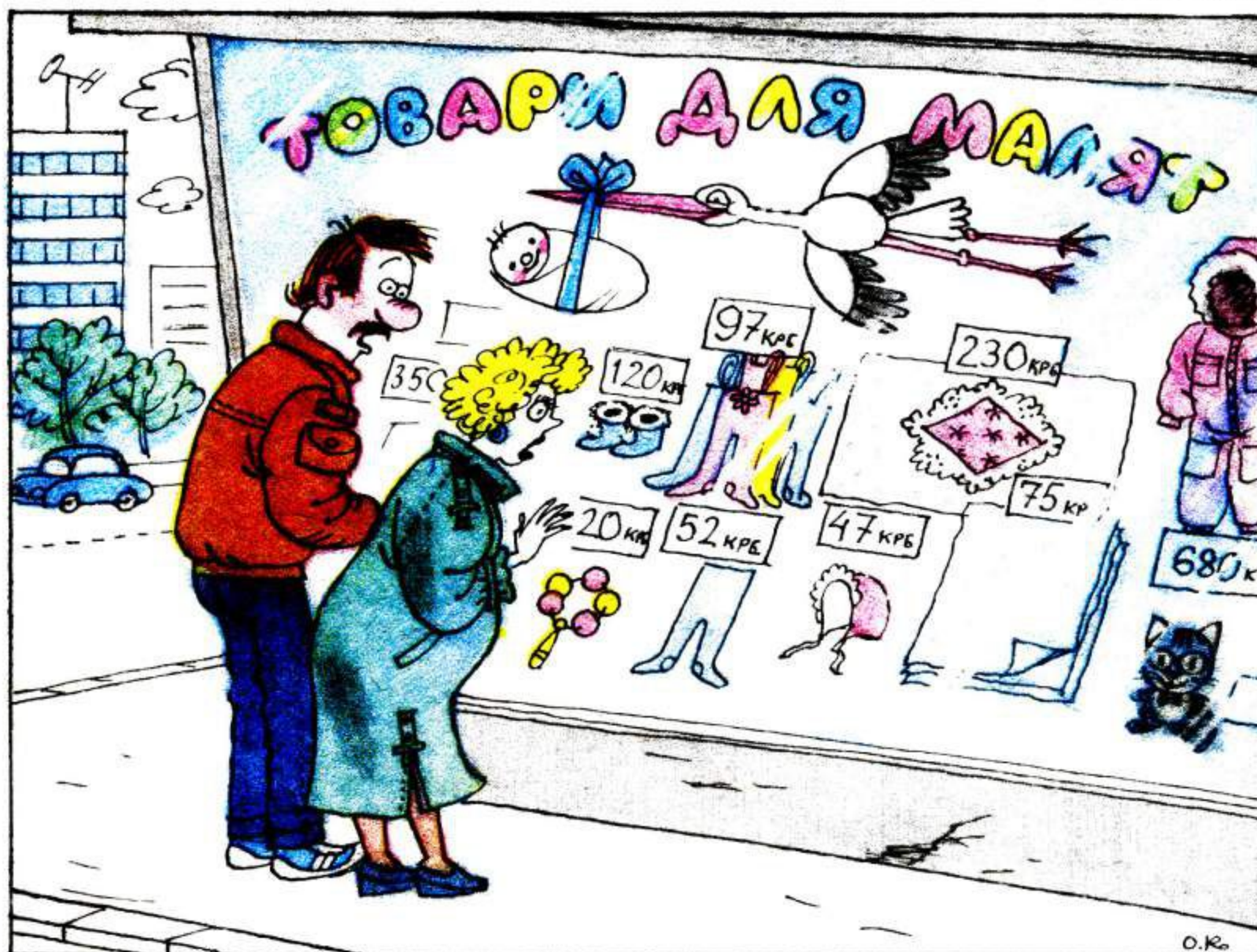
Від таких молокопродуктів, як масло, теж відмовитись — раз плюнути. Тільки-но згадайте, що на один його кілограм ви повинні два дні працювати — і одне з двох: або працювати не схочеться, або їсти стане противно.

А ще настійно рекомендує дієтолог виключити з раціону всілякі кондитерські витребеньки. Наприклад, торт. Той самий торт, який іще недавно ми залюбки купували до чаю. Тепер купувати не будемо. Має рацію дієтолог — про нього треба забувати. Тоді і 15—20 карбованців у кишені залишаться. Скажімо, на овочі-фрукти. Яких, до речі, автор книжки не рекомендує багато вживати, аби не перевантажити організм нітратами. Та коли припустити, що організм споживача оті перевантаження ще витримає, то його гаманець безсумнівно — ні. Оскільки овочі-фрукти на базарі стільки коштують, що всіх дотацій з компенсаціями не вистачить.

А в магазинах овочів і фруктів майже немає. Як немає і дев'яноста п'яти процентів отих товарів, які подорожчали. Їх і по старих цінах не було, і по нових немає. Отже абсолютно вірно робить дієтолог, що продуктів, котрих у продажу немає, вживати не рекомендує.

Описуючи чудові для здоров'я наслідки отієї відмови від геть усіх продуктів харчування, автор-дієтолог стверджує, що, крім стрункої фігури, підвищеної працездатності, голодування дає ще один чудовий ефект — воно просвітляє розум.

Хотілося б вірити, що порадами дієтолога скористаються і ті, хто причетний до цих так званих шокових заходів. І, можливо, під час такого от просвітлення їх осяйне, що можна до безкінечності підвищувати ціни на продукти і товари, але від цього ні продуктів, ні товарів не побільшає. І світло в кінці тунелю, через який ми навіпамачки рухаємося до економічного ринку, як колись рухалися до світлого майбутнього, так і не з'явиться. Поки не з'явиться те, без чого ніякий ринок неможливий — конкуренція виробників. Поки державний монополіст одноосібно не диктуватиме, не нав'язуватиме свої кабальні умови.

— Не дивися, люба: вагітним хвилюватися не можна!

Телеграфне Агентство Перця

ПРЕЗИДЕНТ ВИДАСТЬ УКАЗ

ЗАКАРПАТСЬКА область. (Кор. ТАП). Четверть століття житель села Костева Пастіль Великоберезнянського району В. В. Попадич користувався містком, який збудували вони колись разом із сусідом. Та ось прошигнула між двома газдами чорна кішка. І шлях Василю Васильовичу до містка було підступно перекрито вчорашнім приятелем. Куди тільки не звертався з приводу цього образений — і до сільвиконкому, і до районного керівництва, й до обласних інстанцій. Проте ніде не зарадили його біди.

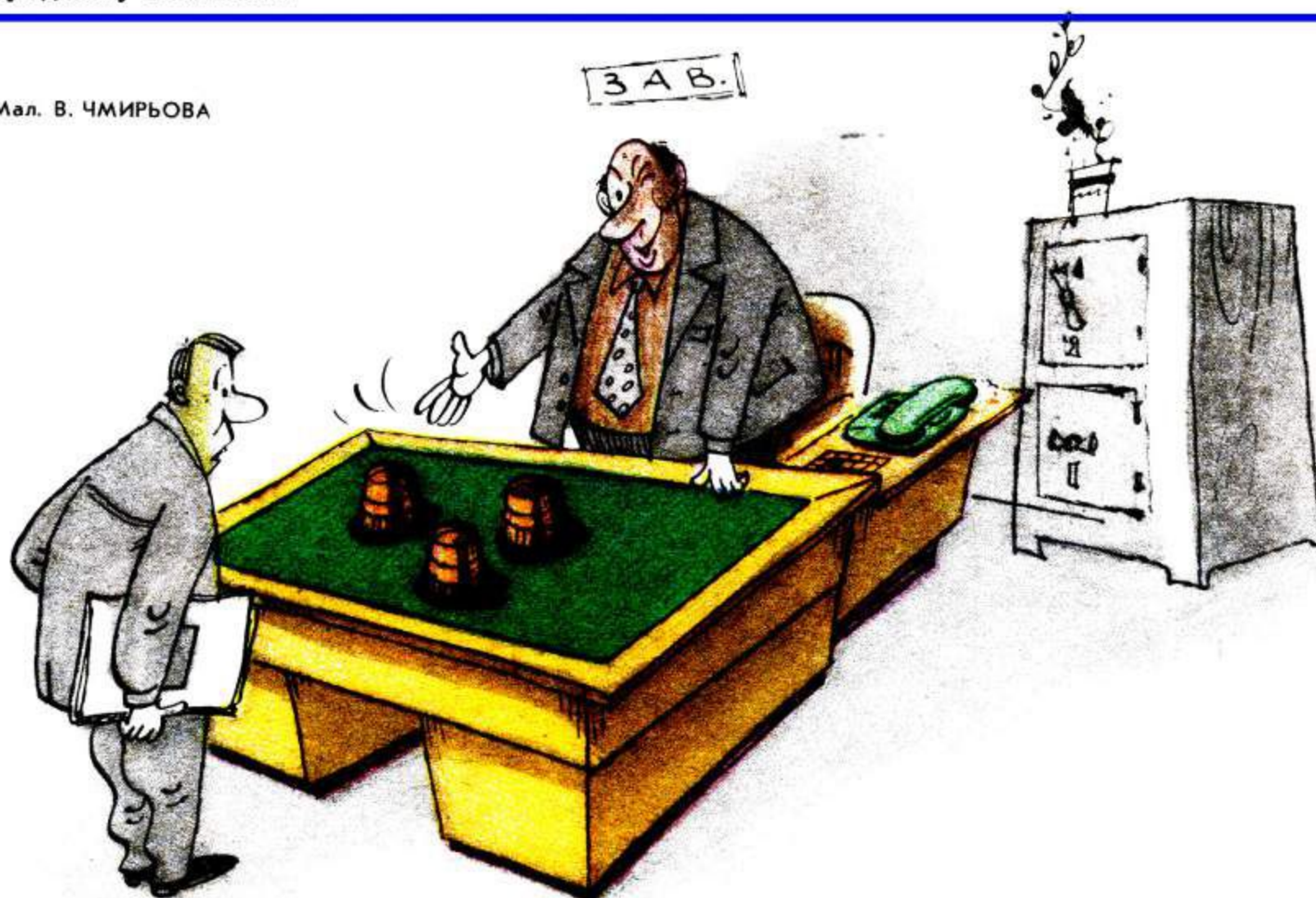
Віднині В. В. Попадюк плекає надію лише на президентський Указ. Може, хоч він покладе край сусідовому свавілля?..

АРАВІЯ — КОЛГОСПНИКАМ ВІННИЧЧИНИ

Велику партію аравійських верблюдів закупили жителі сіл Лани та Прибузьке, що розташовані у двох десятках кілометрів від Вінниці.

— А що залишається нам робити? — покаржалися кореспондентів ТАП сільчани. — Приміський автобус до нас не ходить. Катерок, що одинадцять років безвідмовно перевозив через Південний Буг, цієї навігації також відмінили. Єдиний вихід дістатися у світ широкий — це караван. Верблюд тварина хоч і тихохідна, але надійна. До кінця дня до обласного центру все ж доведе.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Ану, відгадайте, де дозвіл на реєстрацію малого підприємства?

Я вам не скажу за всю Європу, але в тій її частині, котра ще недавно належала до одного з нами табору, радянського туриста уже не вирізняють з місцевого натовпу по великих очах, якими він ошелешено розглядає вітрини магазинів, не маючи за душею практично нічого, окрім гордості за високе звання радянського громадянина. Більше того, нині від Адріатики і до Балтики знають, де можна поспілкуватися з нашими співвітчизниками і обмінятися сувенірами за домовленістю: один сувенір — енна сума динарів (лей, левів, крон, злотих). При цьому асортимент сувенірів широкий: від ікри та інших делікатесних продуктів до найновіших побутових електрорадіоприладів.

Уже сьогодні, наприклад, у Польщі газети вельми сумніваються, що у нас насправді така глибока економічна криза, що радянський народ, який, за твердженням рідного Мінфіну, сидить на мішках, натоптаних «дерев'яними» карбованцями, треба рятувати продовольчими і промтоварними посилками. А все — завдяки нашим туристам, котрі зі своїм крамом окупували польські базари не гірше, ніж, скажімо, базари київські — продавці субтропічних фруктів.

Втім, стоп! Чи не вшосте вживши слово «наші», відчуваю, що починаю дратувати тих співгромадян, які спілкуються із закордонням, як у тому анекдоті: «Ви цього року не їдете у Францію?» — «Ні, у Францію ми не їздили минулого року. Цього року ми не їдемо в Італію». Не кажучи вже про тих, кому в черзі не вистачило шматка напівсинтетичної ковбаси і черевиків для сина-першокласника.

«Яка ікра?! Які електропобутові вироби?!» — вигукнуть вони, натягуючи на ноги латані-перелатані шкарпетки. І матимуть рацію. Категорично відкидаючи заздалегідь можливі звинувачення у класовому підході до закордонного туризму, зазначу, все ж таки, що вітчизняного робітничого класу і кол-

К. О. Радченко, поклавши на неї обов'язки свого заступника. З названих у клопотанні кандидатур путівка дісталася лише завідувачій магазином Л. А. Лубинській, котра, між іншим, за два місяці до цього вже побувала в Польщі як керівник туристичної групи. Звичайно ж, «у рахунок щорічної відпустки». Правда, тоді в її «Анкеті туриста» значилося, буцімто вона — викладач Ірпінської музичної школи. І та її анкета, як і анкета майстра побутокмбінату М. І. Радченка, була належним чином завірена печатками і підписами установ та організацій, від імені яких вони відправлялися в туристично-торговельні гастролі.

Знайомство з багатьма іншими анкетами «туристів» переконало, що на роботу за подібним сумісництвом охоче зараховувалися саме працівники торгівлі. Так, адміністрація Білицького деревообробного комбінату засвідчила печаткою, що Надія Михайлівна Лісова зранку й до вечора клацає на рахівниці в конторі побутокмбінату як рядовий бухгалтер, хоча сотні свідків готові поклястися, що вона не полишала свого робочого кабінету директора Коцюбинського об'єднання продовольчих і промислових товарів, а якщо й полишала, то тільки на той період, коли базарювала у Польщі. Так само достеменно відомо, що директора Бучанського об'єднання продовольчих товарів Раїсу Миколаївну Мишко ніхто не понижував у посаді до фасувальниці управління торгівлі, а тим паче — не переводив на роботу до Інституту проблем литва Академії наук УРСР. Проте завірені печатками цих установ анкети свідчать, що за короткий період Польщу відвідали три Раїси Миколаївни: директор об'єднання, рядова фасувальниця і технік академічного інституту. То ж чи варто дивуватися, що завідувача бучанським магазином № 2 Н. А. Гончарук перед туристичною поїздкою «подалася» в лаборанти Бучанського крохмального заводу, а завсекцією «Парфуми»

госпного селянства на тих іноземних базарах не густо. Можна навіть сказати, майже немає. Очевидно, тому, що пролетаріату нічого запропонувати, окрім ланцюгів адміністративно-командної системи. Їдуть базарювати в основному ті, хто не звик відвідувати вітчизняні магазини з центрального входу і для кого найгостріший дефіцит є джерелом достатку.

Уточню, що цей свій висновок я почерпнув не з «Анкети туриста», яку заповнює кожен, хто придбав туристичну путівку для кількадечної поїздки в колишній соцтабір. Ці анкети здебільшого свідчать, що саме у найрядовіших радянських громадян прокинулося негасиме бажання знову і знову ознайомитися з історичними пам'ятками Польщі.

Торік, приміром, її ошасливив своїм короточасним візитом скромний майстер Ірпінського побутокмбінату Микола Іванович Радченко. Не виключено, що побутовики, навіть напруживши пам'ять, не зможуть пригадати у своїх лавах майстра з таким прізвищем, ім'ям та по батькові, а працівники прилавку навпаки — не задумуючись, скажуть, що стовідсотковий тезка майстра працює у них начальником міського управління торгівлі. Сказане останніми підтверджує, зокрема, такий документ:

«Директору туристичного готелю «Ірпін» тов. Ткаченку А. І.». Адміністрація, профспілковий комітет Ірпінського управління торгівлі просять виділити три путівки в Польщу для співробітників Лубинської Л. А., Боровик М. Ю., Трушковської З. Р. в рахунок щорічної відпустки.

Начальник управління Радченко М. І.». В тому, що Микола Іванович таки начальник, переконує й доля тих путівок. Хоч їх і виділили дуже оперативно, Микола Іванович встиг-таки подумати, що Трушківській та Боровик у Польщі нічого робити і поїхав сам, призначивши себе керівником групи, а для надійності виховного тилу прихопив дружину,

магазину № 121 А. Й. Постоовецька, окрім основної роботи, присвятила себе активному вихованню дітей у дитячому комбінаті. Єдина, кого не звинуватиш у невірності посади, так це уже згадувана дружина начальника Ірпінського міського управління торгівлі Миколи Івановича Радченка — Катерина Олексіївна Радченко. З анкети в анкету вона гордо зазначала, що неослабний інтерес до Польщі притаманний інженерові з техніки безпеки міськпобутокмбінату. Поляки можуть пишатися тим, що в їхній країні інженера К. О. Радченко бачили частіше, ніж на роботі в січні, лютому, березні, квітні. І так — майже до кінця року.

А чим пишатися нам? Мабуть, тим, що раніше за кордон їздили лише ті, кому право на це давала посада, то тепер — здебільшого ті, хто має чим сумки в дорогу натоптати, і чим митні замки замастити, аби вони легше відкривалися. За наш рахунок.

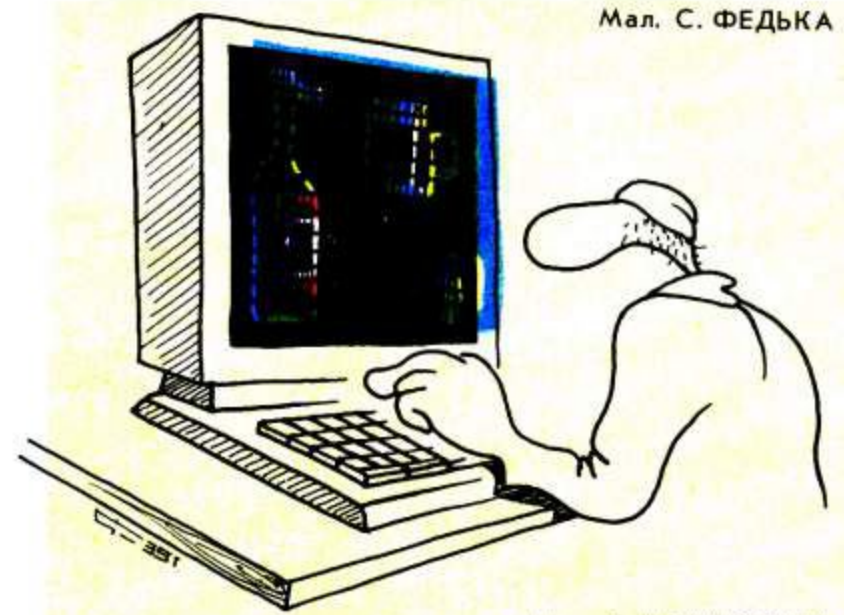
Бо як би там не було, а коли тобі кажуть, що в Ірпіні товарообіг підприємств міського управління торгівлі виріс на 13 мільйонів карбованців і в той же час в магазинах для ветеранів та інвалідів війни, окрім каші «Геркулес», нічого немає, мишовеї виникає бажання порухувати гроші у чужих кишенях і поцікавитися, яким же робом при нинішніх обмеженнях на вивезення товарів за кордон чоловік директора туристичної бази «Дубовий гай» Л. П. Небоги зумів через кілька поїздок до Польщі привезти звіти «Волгу», а його колеги по туристичному бізнесу — розжитися на «Мерседеси», «Опелі» і «Тойоти»?

Одне втішає: убогий душею — він і є убогий. Навіть якщо на закордонному базарі торгує чорною ікрою, а в напівголодному і напівроздягненому «рідному» місті шикую на «Мерседесі».

В. БОНДАРЕНКО.

Київська область.

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. В. АДАМОВИЧА

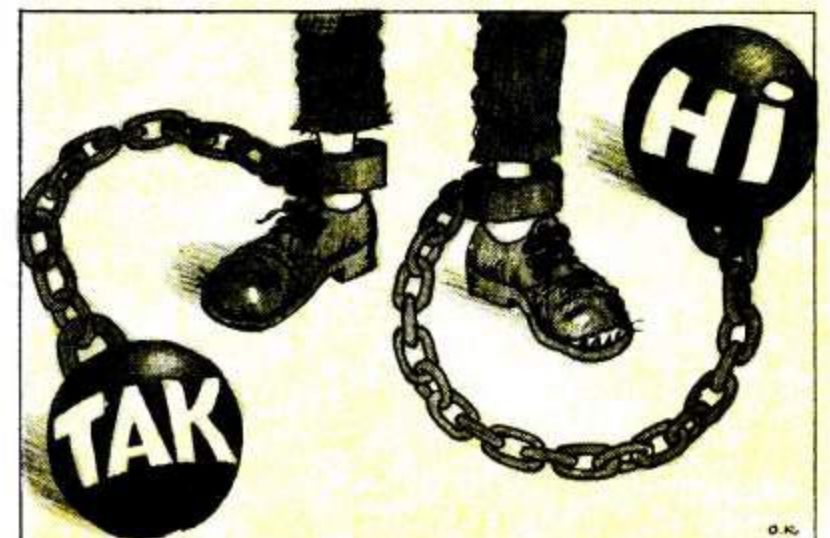
Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. О. КОХАНА

ПЕРСОНАЛЬНА ВІДЗНАКА

Мені, товариші, з появою на світ страшенно не пощастило: я народився уже після війни, а тому втратив нагоду стати фронтовиком-інвалідом. Щоправда, згодом доля виправила цю несправедливість. Працюючи водієм вантажного мотоцикла у Веселинівській райспоживспільці, я потрапив в аварію, дістав черепно-мозкову травму і став інвалідом другої групи.

Звідки, запитаєте, такий чорний гумор? А звідти, що навіть цього виявилось замало для того, аби, сидючи на передчасній пенсії, мати змогу купити шматок ковбаси, банку консервів, крупи чи півкілограма масла, — себто скуштувати благодаті, яка у сільській місцевості поширюється лише на покалічених війною. Видно, у нас стільки інвалідів, що допустили їх до загальнодержавного столу, — здоровим ані крихти продовольчих ресурсів не залишилося. От і відлучили мене від отєї благодаті — можливості час від часу одержати пайок в магазині «Ветеран». Хоч спочатку, після травми, «як виняток», дозволили інколи туди зазирати. Та потім, мабуть, схаменилися: як це так, мовляв, не воював, а лише розвозив продуктові ресурси, — і туди ж. От і народилася постанова правління Веселинівської райспоживспільки № 68 від 16 квітня 1990 року, якою мене «зняли з торговельного обслуговування», про що й оперативно повідомили.

Одне втішає: спеціальної постанови заради мене не пошкодували. Відзначили, так би мовити, персонально.

П. СТОЙКО.

селище Веселинове
Миколаївської області.

ПРИСКОРЮЄМОСЯ, БРАТЦІ?..

Може, хтось уже трохи й забув, а я добре пам'ятаю, що на зорі перебудови її не мислили без прискорення. Потім від цього слова відмовилися. А даремно. Бо ситуація змінюється з такою швидкістю, що в голову не вкладається.

Ще минулої весни Президент стверджував, що починаючи реформу з підвищення цін — це абсурд, а сьогодні реорганізований ним Кабінет міністрів змушує нас жити в театрі ще більшого абсурду: бо ціни підскочили набагато вище, ніж нас запевняли, а так звану компенсацію інакше, ніж глузуванням над власним народом, не назвеш.

Ще вчора сектор інформації республіканської Ради Міністрів опублікував у всіх газетах повідомлення під гордим заголовком «Ціни залишаються незмінними», у якому мовилося, що «з метою забезпечення соціального захисту населення в умовах підвищення союзним урядом закупівельних і оптових цін на всі товари і послуги Рада Міністрів Української РСР прийняла рішення зберегти діючі роздрібні ціни при продажу населенню з державних фондів...» (далі йде довгий перелік практично всіх продуктів), запевняючи, що відшкодування різниці відбуватиметься за рахунок республіканського і місцевого бюджетів. А вже сьогодні цей гордий заголовок звучить як зухвалення.

Таке враження, що центральний уряд тільки й думає, під яким приводом іще раз залізти

в кишеню своїм громадянам, не розбираючи, де кишеня пенсіонера-інваліда, а де міністра. Пішов платити за світло і там зідрали п'ять процентів «президентських». Я днями прикинув: після потрібного підвищення цін на проїзд міським транспортом, мені отєї компенсації якраз на тролейбус та трамвай і вистачить. Хоч беру, та з метою економії сиди вдома і вчи напам'ять «Декларацію про незалежність і державний суверенітет України». Кажуть, непогано її текст на голодний шлунок засвоюється.

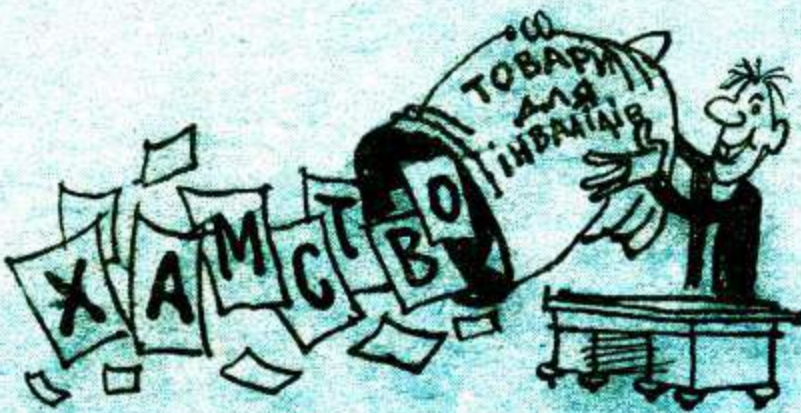
Федір ДЗЮБЕНКО,
пенсіонер.

м. Українськ
Донецької області.

АРЕШТУЙТЕ ЗАКОН!

У Літині, як і в кожному добropорядному райцентрі, є така собі контора, яка називається райспоживспілька. А в ній є чималенько начальників. І великих, і малих. Всі вони керують. Вірніше, наставляють, в епоху суцільного дефіциту.

Я інвалід першої групи, скалічений війною. Боюся холоду, мов чорт хреста. Чотири роки тому звернувся до райспоживспільки з проханням продати мені кожуха. Ага! Дідько тобі лисого, а не овечу шкуру. У 1989 році особисто написав заяву на ім'я голови облспоживспільки, аби мені відпустили цигейкову куртку. Ані мур-мур! У березні 1990 року подався із заявою до голови Літинської райспоживспільки, у якій просив продати мені постільну білизну, шкарпетки, гуси, взуття. Дочекався! Оговарюють до сих пір. У той же час необхідні мені товари неодноразово надходили в підсобки магазинів і на склади протягом року як Забузького сільського споживчого товариства, так і Літинської райспоживспільки. В один із передвхідних днів завезли в Уладівський магазин товари, в тому числі й шкарпетки ціною в півтора карбованці. А в неділю на базарі ці ж самі шкарпетки спекулянти продавали за вісім карбованців. Мені не дісталось.

Хотів купити костюм у Вінницькому універмазі ім. Гагаріна, але замість покупки одержав лантук зухвалення і хамства від товарознавця секції «Товари для інвалідів», щоправда, безплатно. Виявляється, я як інвалід, що мешкає в селі, не маю права на купівлю товарів у Вінниці. Що й підтвердив заступник директора бази «Спорттовари» І. Т. Лещенко. Я до заступника голови облвиконкому С. К. Гіренка. Так і так, Сергію Климентійовичу, дайте можливість інваліду придбати речі першої необхідності. На мою скромну вимогу С. К. Гіренко пригрозив арештом. Ну що ж, арештовуйте. Принаймні, в буцегарні хоч одягнуть і на свіже простирadlo покладуть. Але тоді, напевне, потрібно накласти арешт на Закон «Про основні засади соціальної захищеності інвалідів СРСР». Хіба не так?

А. ОЛІЙНИК,
інвалід першої групи.

с. Уладівка
Літинського району
Вінницької області.

МОВ СОБАКА НА СІНІ...

Мабуть, ми єдина країна у світі, де громадяни тим чи іншим способом хочуть віддати свої гроші, а держава в особах чиновників різних рангів відмовляється їх брати. І при цьому бідкається з приводу дефіциту коштів.

От я, приміром, начитавшись у газетах постанов, коментарів та роз'яснень про те, що кожен мешканець державної квартири може стати її власником, сплативши за неї визначену комісією суму, вирішив викупити квартиру № 2 в одноповорховому будинку № 45 по вулиці Горького, що належить ЖЕКу № 1. Як ви, очевидно, зрозуміли із сказаного вище, названий будинок — не царські хорони, отож і подумалося, що особливої тяганини не буде. Та де там, недооцінив я уміння виконкомівських товаришів ставити усе з ніг на голову. Переконаний: якби я почав вимагати капітального ремонту квартири, мені тут же відповіли б, що будинок у чудовому стані і ні про який ремонт не може бути й мови. А спроба стати квартирновласником, звісно, викликала підозру, що й породило незбагнений аргумент. Як повідомив заступник голови міськвиконкому П. О. Попсуй, будинок, виявляється, на 50—70 відсотків зношений і підлягає знесенню у тринадцятій п'ятирічці.

От і скажіть мені: чи часто службова особа переконує скаржника, що його житло не таке уже й гарне, як йому здається?

Ну, а потім: нехай і справді будинок на ладан дихає (хоч це і не так) і його рано чи пізно знесуть. Мене ж однак на вулицю не виженуть, а змушені будуть надати нову квартиру. Безплатно. Так що, цікаво, втрачає держава, коли я уже сьогодні викладу солідну суму, взявши на себе ще й клопіт по ремонту й утриманню квартири в нормальному стані аж до того моменту, коли закінчиться тринадцята п'ятирічка?

Втім, це запитання можна було б адресувати тим, хто не чурається логіки, і не поводить себе, як ота собака на сні: і сам не гам, і комусь не дам.

Микола УШАНСЬКИЙ.

м. Прилуки
Чернігівської області.

ЯК НАС ЗАХИЩАЮТЬ

Пригадуєте оту пані з казки, яка дала жебракові лямку, а потім стільки разів повертала бідолашу назад, що той зрештою не витримав і повернувся жалостиню? Пригадуєте! Так от і я відчув себе у шкурі отого жебрака, спробувавши одержати те, що павловський Кабінет міністрів назвав соціальним захистом малозабезпечених сімей, а точніше — компенсацію на дитину.

Наж, як завжди, мало лише Указу та Постанови. То ніточки, а потім з'являються згідки у вигляді різних підзаконних актів, розпоряджень, роз'яснень, інструкцій, які нерідко навіть найблагороднішу справу перетворюють у повну протилежність.

Я, наприклад, маючи чотирирічну дитину і розраховуючи, таким чином, на певну щомісячну допомогу, найвено сподівалася, що досить написати заяву до бухгалтерії, пред'явити паспорт та сві-

доцтво про народження дитини — і допомога в кишені. А зась! Що ж тоді будуть робити члени новостворених комісій? Виявляється, потрібна ще довідка з жеху про склад сім'ї, довідка про заріток обох батьків або довідка про аліменти. Спроба уточнити, навіщо вони, коли в постанові нічого не сказано, що на якихось дітей допомоги не виплачують, успіхом не увінчалась. Мусила все це збирати, бо дітатись нікуди: гроші мені не зайві.

Що робилося в цей час у жехах, розповідати не треба: наші люди і так усе розуміють. Нарешті збрала, принесла комісії з надією, що принизлива біганина завершилася. Але вона розтанула, немов привид після гретих пірнів. Мені було велено принести ще й довідку від лікаря, що дитина здорова. Лікар, до якого я звернулася, подивився на мене такими очима, як я на тих, хто мене до

нього послає, але довідку, слава Богу, дав. Значиши, правда, що це перше у його практиці довідка про задовільний стан здоров'я потрібна для виплати допомоги.

Ви гадаєте, на цьому все закінчилося? Де там! Зажадали ще свідоцтво про шлюб, хоча у довідці з жеху ясно написано: чоловік, дружина, дитина, а в паспорті вказано все, аж до групи крові. Потім вигулькнула потреба у довідці про попереднє місце моєї роботи, хоч моя трудова книжка лежала тут, у відділі кадрів.

Упевнена, що якби на моєму місці був отой жебрак із казки, він би плюнув на цю компенсацію. Але нам не до гордості.

Ольга ФЕРТ.

м. Біла Церква
Київської області.

ПІДГОТОВКА

УСМІШКА

— Ольго Сергіївно, постривайте. Хочу порадитися з вами.

— Будь ласка, Васю. Слухаю.

— Я одружуюсь. То чи не підкажете, як краще до весілля підготуватися.

— Ой, Васю, яка я тобі радниця...

— Ну, не скажіть, старшу доньку торік віддавали ж заміж, досвід маєте.

— То, Васю, розорительство, а не досвід. При теперішніх цінах на все — просто жах!

— Так ото я й думаю: може, порадите, як у кращий спосіб весілля організувати.

— А коли ж ти одружуєшся?

— Думаю, через місяць-два.

— Вірно. Це найкраща пора. І на мету не треба обладнувати — тепло, і закуска дешевше обійдеться... Зелень усяка там піде в хід. Це ж не те, що взимку. Та ще й при такій дорожнечі і ковбаси не докупитися. Ой, боже, боже, не заздрю я тобі, Васю.

— Що робити — наречена підганяє...

— А-а... Ну, якщо так, то не відкладайте. Як пощастить ладком, то життя буде з медком.

— А музик яких краще просити, Ольго Сергіївно? З оркестром, мабуть, дорого витанцюється...

— А ти краще домовись з хлопцями з Будинку культури, вони й недорого візьмуть. Звичайно, і випивки затребують.

— От зі спиртним сутужно. Тут за талони не дуже розженешся.

— Ой, Васю, та в тебе ж така велика родина! Допоможуть. Хто горілочкою, хто наливочкою...

— Це ж грошей та грошей треба на все!..

— Аякже. А скільки людей запрошуєте?

— Думаю, що з обох сторін душ за двісті набереться.

— О! Виходить, не менше семи тисяч піде. Дорого ж усе, дорого...

— Ну, стільки, може, нашкобемо. Трохи є заощаджень. Готувалися ж. Та й ви, Ольго Сергіївно, вже готуйтеся.

— Дякую, дякую. Прийду. Аякже.

— Я ж із вашою молодшою донькою хочу одружитися.

— Я-а-а-а?!

— Як і всі. Ми вже з Галею про все домовилися. Та не біжіть! Попереду ще два місяці — встигнете підготуватись...

Іван ТОКАРЧУК.

ЗАПАСЛИВА

Зайшла Векла у крамницю
Й каже продавщиці:
— Продай дріжджів мені, Галю,
Спечу паляниці.
— Не велено вам цю штуку,
Тітко, продавати,
А то знову заходитеся
Самогонку гнати.
— Та ти що?! Твої розмови
Просто дивовижні!
На закуску я купила
Ще на тому тижні!

Іван ТАРАНЕНКО.

— У зв'язку з дефіцитом на продукти ми пропонуємо холодильники із замками підвищеної секретності.

Стріли й пута

УСМІШКА

Горболапів притис Амура до стінки Палацу одружень.

— Це ти в мене стріляв, змію? — суворо запитав він.

— Коли? — зробив невинні оченятка бог кохання. — Ні, серйозно, відпустіть, звідки мені пам'ятати? Закоханих багато, я один...

— Один? Тоді точно — ти! — логічно розсудив Горболапів.

— Ну, чого ви штовхаєтеся, ще лука поламаєте, — спробував вивертитися з цупких обіймів Амур. — А які, власне, до мене претензії? Усе вирішується нагорі, я лише виконавець. Так би мовити, стрілочник.

— Якщо стрілочник, так тобі й

відповідати! Бо нагорі я ще невідомо коли потраплю, а поки мені на землі життя нема.

— А при чому тут я? Це стріли постачають неякісні! Наконечники тупі, іржаві. Хіба такі встроиш на все життя? А траєкторія польоту? Влучаєш куди завгодно — тільки не в серце. Особливо наприкінці кварталу...

— Ти стріляєш чортзна-як, а нам потім хоч стріляйся! — невдоволено пробуркотів Горболапів. — Треба судити за кінцевим результатом! А то, либонь, премію за мене одержав... Отже так, голопузій! Зараз ти візьмеш гарну стрілу, яку для

«своїх» людей призначено, й влучиш у мене ще разок.

— Навіщо це? Інструкцією таке не передбачено! — закомизився було Амур.

— А для того, аби стріла ввійшла куди треба та й поглибше. Може, у мене все ще виправиться, і я на свою дружину іншими очима подивлюсь, може мені ці пута Гіменея миліші будуть... А коли пручатимешся, я з тебе амурські хвилі зроблю!

— Гаразд, гаразд! — перелякано залопотів крилами Амур.

Він узяв стрілу, натягнув тятину і...

Світ в очах Горболапіва якось одразу змінився, з-за хмар визирнуло сонечко, пташки защебетали голосніше. Він розправив плечі, всміхнувся, придбав у смаглявого кремезня гілочку мімози і несподівано для Амура, а можливо, й для самого себе, подався у протилежному від домівки напрямі...

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. О. КОХАНА

— Шановна громадо!.. Тепер за своє життя ви можете не боятися!..

Сатиричні мініатюри

МРІЯ

Смак приємний в ковбаси,
Свіжої свинини...
От би свині так росли,
Як на ринках ціни!

Іван БУБЕН.

ЕКСПРЕС-ІНФОРМАЦІЯ

Зникла в річці риба вся:
До-хі-мі-зу-ва-ли-ся.

ЗАЛИШИВ СЛІД

Пішли у небуття його роки —
На скарги, анонімки і плітки.

Євген ПАСТУШЕНКО.

ПІВНИКОВА ЗНАХІДКА

Якось півник біля тину
У траві знайшов зернину.
Та не став клювати сам —
Це гостинець курочкам.
«Кох-кох-кох», — почав гукати.
Курочок прийшло багато,
А зернина лиш одна.
Як ділить її — не зна.
Поки півень міркував,
Горобець зернину вкрав.

ДОБРЕ ВЕДМЕДИКОВІ

Позаздрило ведмедю зайчєня:
— Йому ходить до школи навіть ніколи.
Всю зиму у барлозі прокуня,
А навесні прокинувся — і канікули.

ТАТОВЕ ЛІЖКО

У кімнаті при вікні —
Ліжечко-малятко.
Баба кажуть, що на нім
Спав колись мій татко.
Може, й спав, а може, й ні —
Щось не віриться мені:
Коли б тато ліг на нього,
У вікні стирчали б ноги!

Анатолій ГОРБІВНЕНКО.

Серафим ПОПОВ

ЧОГО ПЛАЧЕ ВЕДМЕЖА

Ген за лісом, де межа,
Гірко плаче ведмежа.
Чи уже давно не їло?
Чи матусю загубило?
Не голодне, ні! Однак
Галасує, та ще й як!
Мама поруч: під

горбочком

Рве малину для синочка.

А воно ж, мале, пищить,
Все гучніше верещить.
То на нього, щоб ви знали,
Три комарики напали.

Переклав з комі
Степан ГРИЦЕНКО.

ВАЖКО ЖИТИ

— Ох, жити мені важко! —
Кричить маленька Глашка.
— Чому? — питає дід.
— Вже кличуть на обід...

Володимир МОРДАНЬ.

КОЗАМ НА СТРАХ

Он вербиця край дороги
У ставочку мие ноги.
Я прибігла від стіжка
До крутого бережка
І собі помити ніжки,
Відпочить від спеки трішки.
А на лузі у стіжок
Я встромила батіжок:
Кози хай сюди не йдуть,
Хай стіжечка не скубуть!

Марія ЧЕПУРНА.

СКОРОМОВКИ

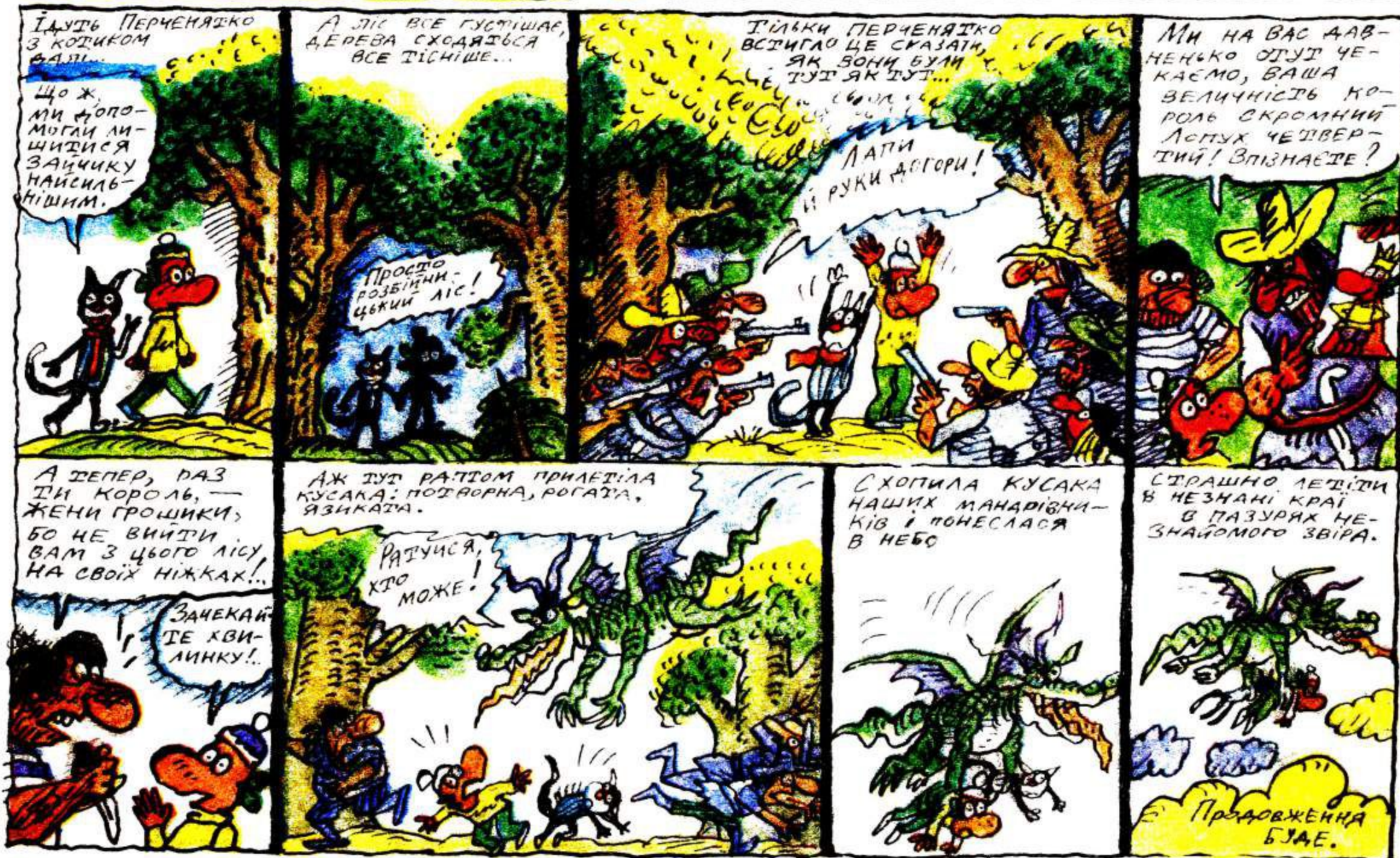
Грак у рака вкрав ключі —
заховав їх у корчі.
Рак не спить тепер вночі —
дума: де його ключі?

Майстрував старий бобер
хатку в середу й четвер.
А у п'ятницю бобер
Каже: — Гляньте-но тепер!
Гарна хатка у бобра?
Буде повно в ній добра!

Володимир КЛЕНЦ.

Анатолій Васильченко

9 КРАЇНА НЕВИЛИЦЬ

ПЛАЧ ПІД ГАСЛОМ

Мал. В. СОЛОНЬКА

Один учений-мовознавець, досліджуючи частоту вживання слів серед трудящого населення, дійшов висновку, що останнім часом на вустах наших співгромадян найчастіше звучить прийменник «де». Де купити? Де дістати? Де відремонтувати? Де обміняти? Де все поділося? Де ти взялося на мою голову? Де? Де?.. І перемежуються такі запитальні речення розпачливо-злостивими вигуками типу: «А бодай тобі! От біда! А нехай йому трясця!..»

Холодильника, пилососа, пральну машину, різні там міксери нині й зі свічкою не знайдеш. Навіть з усіма благами і пільгами на додачу. А якщо техніка заковезує? Тоді й почуваєш потилицю, як її привести до ладу. Ото мороки! Якщо ви живете, приміром, на Хмельниччині, то не допоможуть вам ані головний інженер обласної «Ремпобуттехніки» О. В. Димнич, ані сам директор Б. І. Фурман. Хоч навколішки перед ними ставай.

— Нічим не можемо зарадити. У нас хронічно невистачає запасних частин. Плани збільшують, товару в магазинах катма, народ до нас валом валить, несе різний мотлох. А деталями для ремонту забезпечують на рівні 1984 року. Виробники наші потреби задовольняють наполовину, а то й ще менше. На 1991 рік укладено договорів із підприємствами лише на 2—3 проценти. Що робити, не знаємо. Виїхати до мешканців села не можемо. Нам виділяють лише шість тонн бензину на квартал замість належних тридцяти,— скаржаться керівники «Ремпобуттехніки».

Та от заковика, дуже несвідома клієнтура нині пішла, не хоче розуміти ніяких пояснень. Відремонтуй йому — і клямка! Тільки й знають, що обурюватися і лаяти бракоробів.

Купив 25 грудня минулого року житель селища Ярмолинці М. В. Слободян телевизор «Весна-346», № 368114, випущений 7 грудня на Дніпропетровському заводі. А телевизор того ж вечора зашкварчав, захрипів, заблимав... Як кажуть, наказав довго жити. І вже наступного дня невдаха-покупець привіз витвір дніпропетровських халтурників до радіотелевізійної майстерні.

— Відтепер матимете халепу, ваші поневіряння тільки починаються, ще не раз будете тут гостем,— поспівчував власникові зіпсованого апарата житель села Томашівки Ярмолинецького району В. С. Мазур. — Ну, вам близько, ви живете у райцентрі, а мені з села стільки світу перти цього яйчика! І так — уже два роки, частенько псується.

— Робимо все, що в змозі,— каже завмайстернею В. А. Ковалевський, показуючи на штабелі телевизорів, програвачів, магнітофонів. — Звісно, бувають перебої з деталями, до сільських жителів вчасно виїхати не можемо, пально-

го в нас як кіт наплакав. Як кажуть, з горем пополам...

— Ну, а холодильники у вас теж так само ремонтують, як і телевизоры? — запитую у відвідувачів.

— Ха! Таке питаєте?! — аж зайшовся реготом народ. — І думати забудьте. У нас майстерня по ремонту побутової техніки — як райком у роки громадянської війни, з якого всі пішли на фронт. Нічим ремонтувати.

А от жительці міста Городка В. І. Юркевич, на відміну від ярмолинчан, пощастило. У районній майстерні їй відремонтували електропраску. І то лише тому, що не дуже велике цебе в ній поламалося. Зате новенький пилосос доведеться використовувати як декорацію. В ньому полетів якийсь підшипник, а в майстерні таких деталей немає уже цілий рік і невідомо коли будуть.

Інший житель Городка тільки рукою махнув:

— Та хай йому грець, тому холодильникові! Якщо не можна відремонтувати, то не треба їх взагалі випускати.

У відділі постачання Хмельницького облпобутуправління годі було й шукати причини такого кепського забезпечення запасними деталями. Усі тільки плакали й скаржилися на республіканські й союзні розподільчо-постачальні органи, які злиденно їх забезпечують різним причандаллям.

А в республіканській госпрозрахунковій фірмі «Укрпобутсервіс», яка опікується численними майстернями на Україні, теж не знають, чим і яку дірку залатати. Як сказав директор «Укрпобутсервісу» М. К. Власенко, становище із забезпеченням деталями для ремонту побутової техніки просто жахливе.

— Запчастини ми одержуємо з інших республік. Нашим підприємствам у Донецьку, Дніпропетровську, Запоріжжі, на яких виробляється побутова техніка, випускати запасні деталі не вигідно. Спробували на них вплинути через Раду Міністрів республіки. Нічого не вийшло. Налагодити окремо випуск запчастин теж ніхто не береться — то недосконалі технологічні лінії, то бракує потужностей. Ми можемо розподіляти те, що нам дає союзний Держплан. А дає він мізер, заявки виконуються лише на 50—60 відсотків, а буває і менше. Хоч сядь та й плач!..

Можна сісти й поплакати, наприклад, під гаслом, що висить на стенді в коридорі «Укрпобутсервісу»:

«Соціалістичне змагання — жива творчість мас, патріотичний рух, заснований на високій свідомості радянських людей, могутній засіб мобілізації трудящих на втілення в життя планів комуністичного будівництва!»

В. БУЛАВКО.

Хмельницька область.

Мал. В. БОРДУНІСА

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

— Ти що, п'яний був, коли укладав угоду на купівлю іноземного взуття? Вони ж усі з ковзанами...

Юрій Вухналь

На крутому літературному небосхилі 20-х років з'являлося багато зірок — великих і маленьких, яскравих і ледь помітних. Але сьогодні, як і тоді, не втрачає своєї яскравості зірка літературної творчості Юрія Вухналя.

Юрій Вухналь — літературний псевдонім Івана Дмитровича Ковтуна, який народився 5 жовтня 1906 року на Харківщині. Вчився в середній школі, потім — гімназія. Після закінчення — студіював на педкурсах імені Г. С. Сковороди в Харкові.

Прославився Юрій Вухналь гуморесками, які свого часу друкувалися на шпальтах журналів «Молодняк», «Молодий більшовик» та «Червоний перець». У 20-ті

роки видавництва України видрукували кілька книг гуморесок Юрія Вухналя — «По злобі», «Початкуючий», «Гуморески», «Життя і діяльність Федька Гуски», «Одруження Гаврила Ратиці» та «Щирий українець». Цей перелік був би, певен, набагато більшим, аби не брехливе звинувачення в антирадянській діяльності і знищення письменника у 1937 році.

Подані гуморески — із збірки 1930 року «Щирий українець». Після смерті автора друкуються вперше.

Сергій РУДЕНКО.

— Так ви, Дмитре Михайловичу, кохання зовсім не визнаєте?

— Не в такій площині треба це розглядати, Ніно Василівно, — відповів Дмитрій Михайлович (або Митя, як його на робфаку всі звали), йдучи з сельбуду, де Митя прочитав доклад на тему: «Полова проблема в оточенні мирного будівництва».

— Я на любов дивлюся, Ніно Василівно, по-науковому. Правду кажучи, що таке любов? Тропізм і більш нічого, — поважно промовив Митя, витягуючи з коробки з-під «Жовтневих» цигарку «Змичка» й, пихнувши, продовжував:

— В нас на любов, Ніно Василівно, звикли дивитися, як на щось святе, духовне, ми, марксисты, це відкидаємо!

Ніна Василівна наче ненароком торкнула Митину руку, а Митя також ніби ненароком узяв її під руку.

— І всякий отакий погляд є ідеалізмом, Ніно Василівно, ми відкидаємо всякі зітханнячки, цілуваннячки, бо взявши під кут зору сучасної ідеології — це є спадщина старого побуту.

— Та ну? І поцілунок відкидаєте? — розчаровано протягла Ніна Василівна.

ЛЮБОВ ЗА РЕФЛЕКСОЛОГІЄЮ

Митя глянув на повні червоні губи Ніни Василівни й вже не так твердо промовив:

— Відкидаємо. Ми, марксисты, в основу кохання фізико-хімічний процес кладемо. Я особисто, Ніно Василівно, за рефлексологією любов визнаю.

Й Митя почув, як рука Ніни Василівни вдячно і ніжно стиснула його руку, від цього «тиснення» в Митки піджилки затремтіли і наче соловей у грудях тьохнув.

Вечір був місячний, теплий, у садку соловей заливається — довелось на колодках сісти.

Ніна Василівна, граючи очима, прохала:

— Розкажіть, Дмитре Михайловичу, як ця рефлексологія любов трактує, а то тут хіба від життя не відстанеш! Розкажіть.

Митя одсунувся трохи й тремтячим голосом промовив:

— Дуже просто, дорога Ніно Василівно, ну от ми сидимо, я дивлюся на вас, і мої аналізатори, тобто очі, сприймають вашу... красу, далі це роздратовання ірадірує на мої мізкових півкулях, концентрується, передається до моторних дуг, і ці моторні дуги наказують моїм ефекторам, тобто рукам, любая Ніна Василівно, зробити... зробити...

— Що зробити? — притулилася до Миті Ніна Василівна.

— Ефект! — випалив Митя й міцно притиснув до своїх грудей Ніну Василівну.

— А далі, як далі? — палко шепотіла Ніна Василівна.

...Любі читачі, я не знаю, що сказав «далі» Митя Ніні Василівні, бо місяць за хмару зайшов і стало темно.

Скажу лише, коли знову визирнув місяць, Митя, обнімаючи Ніну Василівну, палко цілує, шепотів: — Ніночко!..

— Дмитрику!.. — в тон йому відповідала Ніна Василівна.

Вийшли з друку такі книжки:
О. Донченко — «Червона писанка»
Ів. Ковтун — «Червоні паростки»
Дм. Косарик — «Червона купіль»
О. Кундзіч — «Червоною дорогою».

(З літ. хроніки).

Слово популярного рецензента:

«Ці червоненькі книжечки збудовані на червоних образах з червоною ідеологією, що червоною ниткою проходить через усі вищезазначені твори».

ПРОЛОГ

У червону, буремну ніч, під визиск осатанілих гнобителів робітничо-селянської класи, що, як вампіри, пили кров трудящих — народився в бідняцько-незаможницькій сім'ї червоний паросток — Іван Червонозагравненко.

В муках злиденних, по ланах куркульських проходило його повне сліз і тяжкого болю — дитинство.

Експлуатували його — хто лише хотів, а особливо, місцевий куркуль Свирид Фарапонтович Семеропузий, що майже половину землі всього села Голоднотемного загарбав в свої ненаситні пазури. Та не довго тяглося це жаліє життя.

Серце робітничо-селянських мас переповнилося вщерть бурею помсти й гніву.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Наче стоголосий грім прокотився по темних похмурих закутках великої кра-

ШЛЯХ ЧЕРВОНОЇ БОРОТЬБИ,

або

Повість одного початкуючого письменника

їни і... 1917 р. 25 жовтня сталася Жовтнева революція.

Наче повінь, наче хвилі грізні — сколихнули народ трудовий.

Замаярили червоні прапори, спалахнули червонозагравні пожежі й непереможні згуки Комуністичного Інтернаціоналізму покликали до останнього бою з капіталом трудящих всього світу.

Наче полуда спала з очей Івана, як почув він ці дивні звуки.

Червоний огонь запалив його батрацько-незаможницькі груди помстою грізною, він, не гаючи часу... убив на смерть свого гнобителя куркуля Семеропузого Івана Фарапонтовича.

Але класова свідомість кликала його далі, і він, міцно тримаючи рушницю, кинувся у вир революції.

Наче вихор червоний, літав він по червоних ланах і знищував сотнями внутрішніх і зовнішніх наймитів всесвітньої буржуазії.

Не один денікінець, петлюровець і махновець загинув від його гострої шаблі.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Одгриміли бої, оддзвеніли копита, замовкли кулемети і почалася так звана доба мирного будівництва.

Повернувся Іван додому з трьома орденами Червоного прапора, з виразною класовою ідеологією, з чітким розумінням завдань і потреб сьогодинішнього дня.

З такою ж упертістю, з таким же палким ентузіазмом він узявся налагоджувати культурно-освітню й громадську роботу в своєму селі.

Забуяло новим, червоним, радісним життям колишнє село Голоднотемне, а тепер село імені Розі Люксембург і Карла Лібкнехта.

На колишній землі Семеропузого, политій слізьми незаможницько-батрацьких широких мас, буйно розцвів колектив «Червона праця», що об'єднав у собі коло 150 зпролетаризованого селянства.

Два колективних трактора — «Фордзон» і «Запорожець» роздирали угноєні груди колективного чорнозему.

На зміну злиденного трьохпільля вчасно прийшов землеустрій і багатозмінний плodoзмін.

У попівському будинку розташувався комсомол і сельбуд, а з його вікон до пізньої ночі гучно лунали по селу червоні пісні, закликаючи молодь до культурно-освітньої роботи.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Іван скрізь поспівав. Зі сталевими очима, з червоним «Кім'ом» на грудях його скрізь можна побачити.

Сільрада, кооператив, МОПР і інші громадсько-культурні організації не обходилися без його активної участі.

Великим авторитетом користувався Іван на селі. Навіть для куркульських

доньок він був бажаним гостем і женихом.

Але не звертав на їхні ласки уваги своєї Іван, бо до вподоби йому була наймичка Галя Лантухівна, яку в скорому часі він через індивідуальну обробку втягнув до комсомолу. А через місяць без попа та інших міщанських традицій вони справили в сельбуді червоне весілля.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Потекло, забуяло молоде ново-побутове життя, повне радості й віри в перемогу працюючих. Промайнули, як чарівний сон, дев'ять місяців і народилося в них, наче писанка червона, малесеньке, невеличке... жовтенятко.

Радості — море...

В сельбуді — повно...

Промови...

Викупали його у червоній купелі і дали йому грізне для ворогів ім'я П'ятикутньюзоряний. Під гучні оплески всіх присутніх зарахували його до комсомолу з 14-річним стажем.

Не менше враження справила й промова батька, де він зазначив, що й син його піде червоною дорогою...

ЕПІЛОГ

Червоне сонце втопає за обрій і червонить своїми рожевими проміннями хмари.

Сидить Іван Червонозагравненко коло колективної хати і читає селянам «Капітал» Карла Маркса.

Всі уважно слухають, а в очах їх виблискують уперта непереможна віра в соціалізм.

Іван зараз — голова сільради.

Всі його люблять і поважають, бо всю свою роботу він провадить непохитно, під кутом постанов XIV з'їзду ВКП(б).

З ПОТОЙБІЧНОГО...

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Це вона ковбасу ховає, бо туди її благовірний разом з м'ясом попав...

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Не переживайте: не було ще жодного випадку, щоб літак не повернувся на землю...

Мал. В. СОЛОНЬКА

Мал. В. ШИРЯЄВА

Мал. А. ЮНА

— Може, одразу завеземо його в морг! Ліків однак немає...

Дивна країна Америка...

ІЗ ЩОДЕННИКА ГУМОРИСТА

Після того, як Америку відкрили Христофор Колумб, Володимир Ма-яковський, Ільф і Петров, а також ряд наших нинішніх сучасників — відкрити в Новому світі щось дійсно нове досить важко. Майже неможливо. Але радянські люди звикли переборювати труднощі.

...В аеробусі Іл-86 з Москви до Нью-Йорка, крім звичайних пасажирів, летів і горбонець. Він невимушено пурхав під стелею, сідав на відкриті спинки фотелів і не погребував, коли я щиро запропонував йому частину аерофлотського сніданку.

Через відсутність документів національність пташки встановити не вдалося. Але, безсумнівно, горбонець летів зайцем.

...Друзі, які запросили мене, живуть у двоповерховому будинку поблизу Філадельфії. Інна — фізик і комп'ютер-програміст головного діагностичного центру медичного факультету Пенсільванського університету. Алік — досвідчений інженер-будівельник.

Щоранку прокидаються о п'ятій, щонайпізніше — пів на шосту. Бо на роботу треба доставитися майже дві години: спершу машиною, потім електричкою і, нарешті, автобусом. А увечері розповідають, що на роботі сьогодні знову був мітинг. Я дивуюсь: чи не занадто часто? Та в Америці слово «мітинг» означає виробничу нараду, короткий семінар чи навіть зустріч співробітників із фахівцем, що приїхав з іншого міста.

...У Вашингтоні йдемо до консерваторії. Але не слухати музику, а милуватися екзотичними рослинами: тут так зветься ботанічний сад під скляним дахом (від латинського «conservare» — зберігати).

Отже, деякі слова мають в Америці зовсім не те значення, що у нас. І не тільки слова.

4 листопада по всій країні пройшов перший тур виборів до Конгресу США. І день цей був святом. Діти не пішли до школи. А водії мали право паркуватися скрізь, де знаходилось вільне місце, не боячись штрафу.

Так ось, один із претендентів «зійшов з кола» вже на першому етапі: проти нього проголосували 88,8 процента виборців. Причина? Напередодні газети повідомили: в студентські роки той кандидат інколи... користувався шпалгалками (!). Передбачаю читачки по-смішки: ну, то й що? Хто з нас не грішник!

Та американці дивляться на це інакше: нечесна бодай у дрібницях людина не може бути при владі. Тим більше — в Конгресі!

Цікаво: якщо б у нас раптом стали прийнятними оті американські критерії, чи багато членів Верховної Ради залишилось би на своїх місцях? І чи не тут криється одна з причин загальновідомого американського добробуту?

...Громадянам Нового світу властиве почуття власної гідності. Їхні громадянські права надійно захищає закон. І в підтримці закону вони настільки впевнені, що інколи ця впевненість набирає кумедних форм. Так, тринадцятирічна дівчинка подала до суду скаргу... на свого дідуся. Бо він за якусь провину добряче приклався рукою до того місця, що міститься нижче спини. Акселерована онучка серйозно вважає, що дід зазіхнув на її громадянські права.

...Патлатих або занадто яскраво вдягнених студентів чи школярів я не бачив: тепер серед молоді це вважається «моветоном», поганою, тобто, манерою.

Але на галявині біля одного з корпусів Принстонського університету (саме тут читав лекції Ейнштейн) до мене підійшли двоє студентів: довідавшись, що я — «професор з України», вони забажали сфотографуватися на пам'ять. Симпатичні їхні обличчя були розмальовані, наче в папуасів: білою і зеленою фарбою! Це — кольори герба Принстона. В такий дивний (для нас) спосіб студенти виявляли любов до свого університету.

Втім, не лише в такий. У художньому музеї Принстона є, приміром, табличка: «Всі експонати цього залу подаровані університету випускниками 1930 року». Або — в університетській церкві: «Преподобному Артуру Джойсу, найкращому з пастирів, щиро дарують цей орган випускники фізичного факультету 1952 року». А ось бронзова табличка на стіні одного з гуртожитків: «На цьому місці збираються ті, хто закінчив філологічний факультет 1900 року». Шкода, що тепер, мабуть, уже не збираються, а збирались...

Мимоволі спадає на думку, що у нас випускники (хай би й весь курс) не дуже, м'яко кажучи, спроможні подарувати рідному вузу цілий зал шедеврів чи хоч би напівшедеврів мистецтва. А ось тут спроможні.

...Обабіч швидкісних шосе простяглися звукоізолюючі парканки: аби тим, хто живе поруч, не заважав транспортний гуркіт. У нас подібного чогось не пригадую. Дивна країна ота Америка!

...Професор одного з Нью-Йоркських університетів, колишній киянин Михайло Голигорський домовився «передати мене з рук до рук» художникові Михайлові Туровському (теж наш земляк) рівно о 8.00 біля автозаправної станції на 106-й авеню. На місце зустрічі ми прибули своєчасно. Чекаємо п'ять хвилин, чекаємо десять, п'ятнадцять... Нарешті професорові спадає на думку спитати: а чи немає на цій авеню ще якоїсь автозаправки? У відповідь — здивований погляд: «Авжеж: за двісті метрів — одна, ще за півмилі — друга, є і третя...» Саме на третій нас і чекав художник.

До речі, то була водночас і авторемонтна майстерня. І там я побачив таку об'яву:

У нас в гостях татарський журнал «ЧАЯН». [м. Казань].

Мал. І. АЗІМОВА

— Сам з обручкою, а казав — неодружений...

Мал. В. ЗІМАРОВА

Профілактика заднього моста — 25 доларів.
Те ж у присутності замовника — 35 доларів.
Те ж, якщо замовник дає поради майстрові, — 50 доларів.

Не інакше, хазяїн цієї майстерні — колишній одесит.

Проте існує і суто американський гумор. Розповідали мені в Нью-Йорку такий анекдот: «Сидить Джон біля Манхеттен-банку: продає соняшникове насіння. Підходить Білл: — Джоне, позич двісті доларів! — Не можу. — Чому? — А в мене угода з Манхеттен-банком. — Яка угода?! — Я не позичаю грошей, а вони не продають насіння».

...Навіть у центрі Нью-Йорка ви можете сфотографуватися на фоні славетної статуї Свободи. Щоправда, во-

Мал. Ю. САМАРІНА

на — досить мініатюрна. Але все на місці: і смолоскип, і корона-сонце, і позеленіла від часу тога з металевим відблиском.

Кидаете монету в кишок біля ніг статуї: вона, приязно посміхнувшись, дякує. Бо це — акторка, що в такий спосіб заробляє (чи, можливо, підробляє). Але перевертіння таке бездоганне, таке досконале, що у нас на очах якась туристка вирішила помацати зеленій одяг статуї: метал чи гіпс? Та раптом зойкнула і відсахнулася, коли «металева» фігура поворухнулася і опустила славетний смолоскип...

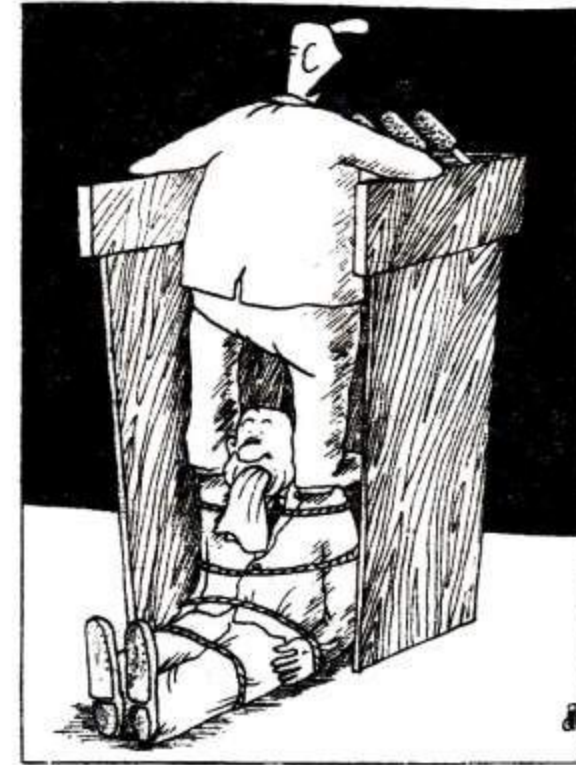
...Розповідати про Америку можна ще і ще. Було головне: зустрічі з друзями, яких я не бачив десять-п'ятнадцять років. А київського журналіста Семена Пісочинського — і всі шістнадцять. Саме заради цих зустрічей і полетів через океан. Були радощі. Був і смуток.

...Але ось я вже знову на рідній

Мал. Ю. САМАРІНА

Мал. М. ЛАРИЧЕВА

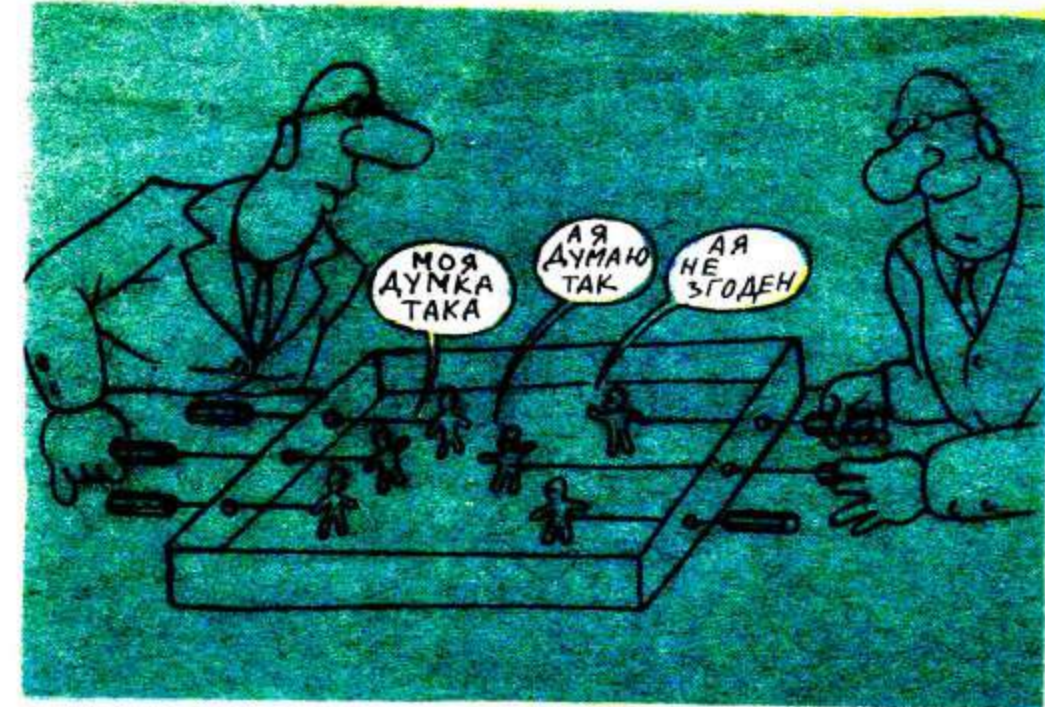

Мал. В. ДУБОВИКА

— От росте помічник!..

Мал. В. ТИЛЬМАНА

землі: аеропорт «Шереметьєво-2». Черга до митника. Даму, що стоїть переді мною, перевіряють уже понад двадцять хвилин. І хоча в моїх валізах немає нічого забороненого, пригнічує сама думка про отой «трус».

Нарешті ставлю багаж на транспорт перед телевізором. Урядовець заносить моє прізвище до списків... І раптом — на весь аеропорт лунає голос радіодиктора: «Товаришу Шанін! Італійська делегація чекає вас біля віконця номер два!»

Молодий митник підводить голову і запитально дивиться на мене. Блискучо набираю якнайсуворішого вигляду і кажу: «Нічого, зачекають хвилину: ви ж маєте виконати свій обов'язок!»

Хлопець посміхається і мовчки ставить підпис у моїх документах, навіть не глянувши в бік речей...

Що ж, не знаю: чи існує ота Доля, чи є отой Випадок, але й гумористів,

виявляється, може інколи поталанити. Ось хоча б так: в аеропорту випадково трапиться твій тезко, що сьогодні (і саме в цю хвилину!) мав зустрічати італійську делегацію.

Так, дивна країна Америка! Але ж і наша — не менш!..

Юрій ШАНІН.

Америка — Київ.

З АМЕРИКАНСЬКОГО ГУМОРУ

ДОКАЗ

— Мадам, чи не знайдеться у вас якої-небудь роботи для стомленого мандрівника в обмін на дешицію їжі?

— Чому б і ні, дорогий! Якби я знала, що ви порядна людина, то доручила б позбирати яйця в курнику.

— Так ви сумніваєтесь у моєї чесності, мадам?

— Що ж поробиш: зовнішність не є запорукою того, що ви чесна людина.

— Зрозумійте, мем: вам доведеться довго шукати, перш ніж ви знайдете чистішого на руку чоловіка. От вам доказ: п'ятнадцять років я відав лазнею і ні разу не помився!

ЗАПІЗНИТЬСЯ Ж КОЛИСЬ!

Уперше в житті фермер Корнтсоль дивився кіно. Замерхтів екран. У кадрі з'явилася зграйка фігуристих дівчинок. Вони перескакували через рейки, підбігали до річки і починали роздягатися. Знімали з себе черевички, панчохи, блузки, спіднички — і знімали, і знімали... Але тут по екрану пронісся товарний ешелон, закривши огляд. Коли проминув останній вагон, дівчата вже пливли у воді.

Того дня фермер Корнтсоль сидьма просидів усі сванси. Увечері білетер поплескав його по плечу:

— Ти, взагалі, збираєшся йти додому? — спитав він.

— Поки що ні, — відповів літній аграрій, — повинен же коли-небудь цей чортів товарняк запізнитися!..

А ЩО ЗАЛИШАЄТЬСЯ!

— І чого ти так багато п'єш, Пет? — Ну, це виходить так, ваша честь: спочатку я закушу цибuleю, щоб перебрати запах віскі, а потім доводиться знову пити віскі, щоб заглушити запах цибулі.

НЕ МИ, АЛЕ ВОНИ

— Ні, не можу вас прийняти, — каже директор театру одному тенору. — Не можу чути прокльонів у театрі.

— Дуже перепрошую, — відповідає тенор, — це не моя звичка проклинати. — Можливо, але публіка клене, як ви співаєте.

СУДДЯ І ЗЛОДІЙ

— Чому ти вкрав годинник? — То було так: я ішов собі і годинник також ішов. Я й подумав: може б ми отак разом пішли?

ЩИРА ВІДПОВІДЬ

Нахвалюючись тим, що електронний мозок його комп'ютера може все на світі, винахідник умовив свого друга-скептика поставити машині будь-яке питання.

— Де зараз знаходиться мій батько? — Мій батько, Роберт Брюстер, знаходиться зараз у Сан-Франціско! Я тільки що говорив з ним по телефону.

Тепер уже заперечив комп'ютер. — Роберт Брюстер дійсно знаходиться в Сан-Франціско, а ваш батько ловить рибу в Новій Шотландії...

Переклав Володимир СМІТІН.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСКИЙ
[головний художник],
Ю. ІЩЕНКО
[відповідальний секретар],
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
[заступник головного редактора].

Засновник — видавництво
«Радянська Україна».

Співвидавець:
видавництво
«Радянська Україна»,
редакція журналу «Перець».

Зареєстровано
Держкомітетом УРСР по пресі.
Свідоцтво № 140.

Журнал «Перець» № 10 (1340)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Знайдено до набору 17.04.91.
Підписано до друку 07.05.91.
Формат 70х108/16. Папір офсетний № 2.
Офсетний друк. 2,8 умов.-друку. арк.
14 умов.-фарб.-видб. 4,1 об'єм.-вид. арк.
Тираж 1124100 прим. Зам. 01100101.

Ціна 50 к. (для передплатників — 40 к.)

© Журнал «Перець» 1991 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передрукуванням із журналу матеріалів,
треба обов'язково посилатися
на «Перець».

Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.
Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.

Теми малюнків цього номера придумали: В. Адамович, О. Гуцол, Р. Друкман, Ю. Іщенко, О. Кіриченко, В. Солонько, Л. Телятников, С. Федько, В. Чепіга.

